

EDUSKUNNAN VASTAUS 270/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle merimieseläkelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä merimieseläkelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 321/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 40/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merimieseläkelain (1290/2006) 8 §:n 2 momentti, 9, 10, 63 ja 65—71 §, 103 §:n 3 momentti sekä 107 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 10 § osaksi laissa 765/2011 ja 292/2012, 65 § osaksi laissa 635/2009, 67 ja 69 § osaksi laissa 629/2009, 70 § laissa 629/2009 sekä 103 §:n 3 momentti laissa 885/2014,
muutetaan 1 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 38 §, 64 §:n 2 momentti, 72 §:n otsikko, 73 §, 74—76 §:n otsikko, 103 §:n 4 momentti, 121, 122, 139 ja 141 §, 142 §:n 2 momentti, 152 §:n 1 momentti sekä 202, 218 ja 224 §,
sellaisina kuin niistä ovat 73 § osaksi laissa 629/2009, 76 §:n otsikko laissa 629/2009, 103 §:n 4 momentti laissa 885/2014, 139 § osaksi laissa 1337/2009, 142 §:n 2 momentti laissa 765/2011, 218 § laissa 796/2012 ja 224 § osaksi laissa 1103/2008, sekä
lisätään lakiin uusi 141 a ja 224 a § seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään merenkulkijan oikeudesta vanhuuseläkkeeseen, osa-aikaeläkkeeseen, kuntoutukseen ja työkyvyttömyyseläkkeeseen sekä merenkulkijan edunsaajan oikeudesta perhe-eläkkeeseen.

11 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Jos vanhuuseläke alkaa 63—68 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta, vanhuuseläkkeen määrä on eläkkeen alkamisajankohtaan mennessä ansaittu eläke.

38 §

Työkyvyttömyyseläkkeen määrä

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrä on eläketapahtumavuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ansaitun eläkkeen ja 73 §:n mukaisen tulevan ajan eläkeosan yhteismäärä. Osa-työkyvyttömyyseläke on puolet täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä.

64 §

Eläkkeen karttumisen perusteet

Eläkkeeseen eivät oikeuta työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot, jos työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä tuleva aika on luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi siten kuin 73 §:ssä säädetään.

72 §

Eläkkeen karttuminen työansioista

73 §

Eläkkeen määräytyminen tulevalta ajalta

Työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttaa aika sen kalenterivuoden alusta, jona työntekijä on tullut työkyvyttömäksi, sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 63 vuotta (*tuleva aika*). Tulevan ajan eläkkeen saamisen edellytyksenä on, että työntekijällä on työeläkelakien mukaisia työansioita yhteensä vähintään 12 566,70 euroa työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden kymmenen kalenterivuoden aikana.

Tulevan ajan eläke on 82 §:ssä tarkoitetusta tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden 63 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun.

74 §

Eläkkeen karttuminen eläkkeen aikana tehdystä työstä

75 §

Eläkkeen karttuminen päättäneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

76 §

Eläkkeen karttuminen osa-aikatyöstä ja osa-aika-eläkkeen ajalta

103 §

Eläkehakemus

Tarkemmat säännökset eläkkeen hakemiseen tarvittavista lomakkeista ja todistuksista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

121 §

Eläkkeen siirtäminen tai panttaaminen sekä kustannuksen korvauksen ulosmittauskielto

Eläkettä ei saa siirtää toiselle henkilölle. Eläkkeen panttaamista tarkoittava sopimus on mitätön.

Tämän lain mukaan maksettavaa kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

122 §

Eläkkeen vanhentuminen

Oikeus saada eläkettä vanhentuu viiden vuoden kuluttua siitä päivästä lukien, jona eläke olisi pitänyt maksaa, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisaika voi pidentyä siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n 3 momentissa säädetään.

139 §

Eläketurvan järjestämistä ja hoitamista varten tehtävät ilmoitukset

Eläketurvan järjestämistä ja hoitamista varten työnantajan on ilmoitettava eläkekassalle tunnistetietonsa ja tehtävä eläkekassalle kuukausi-ilmoitus kalenterikuukauden aikana työnantajan palveluksessa olleen kunkin työntekijän osalta erikseen. Kuukausi-ilmoitus on tehtävä viimeistään työskentelykuukautta toiseksi seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä ja siinä on ilmoitettava eläkekassalle sen ilmoitusmenetelmiä käyttäen:

- 1) työntekijän nimi ja henkilötunnus;
- 2) työntekijän kalenterikuukauden työansio;
- 3) työntekijän 224 a §:ssä tarkoitettujen palveluaikaa laskettaessa huomioon otettavien päivien lukumäärä kalenterikuukaudelta; ja
- 4) työntekijän palveluasema kalenterikuukauden päättyessä Liikenteen turvallisuusviraston pitämässä merimiesrekisterissä.

141 §

Eläkevakuutusmaksu

Tämän lain mukaisen eläketurvan kustantamiseksi työnantaja ja työntekijä ovat kumpikin velvolliset suorittamaan eläkevakuutusmaksun eläkekassalle. Eläkevakuutusmaksun perusteena oleva työansio määräytyy 78 §:n mukaisesti. Työntekijän eläkevakuutusmaksu on yhtä suuri

kuin työntekijän työeläkevakuutusmaksu, josta säädetään työntekijän eläkelain 153 §:ssä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa eläkekassan hakemuksesta työnantajan eläkevakuutusmaksuprosentin.

Valtio osallistuu tämän lain mukaisen eläketurvan kustantamiseen siten kuin 152 §:ssä säädetään.

141 a §

Työnantajan eläkevakuutusmaksun korotus tai alennus

Työnantajan 141 §:ssä säädettyä eläkevakuutusmaksua korotetaan tai alennetaan sen mukaisesti, mikä on työnantajan palveluksessa olleille työntekijöille myönnettyistä työkyvyttömyyseläkkeistä aiheutuva meno suhteessa työnantajan palveluksessa olleiden työntekijöiden ikäjakauman perusteella laskettavaan teoreettiseen menoon (*riskisuhde*). Työnantajan kunkin vuoden eläkevakuutusmaksun korotus tai alennus määräytyy kahden maksuvuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden riskisuhteen perusteella. Eläkevakuutusmaksun korotus tai alennus määräytyy tarkemmin 202 §:ssä tarkoitettujen laskuperusteiden mukaisesti.

142 §

Työntekijän eläkevakuutusmaksun pidättäminen, eläkevakuutusmaksun suorittaminen ja työntekijän eläkevakuutusmaksun periminen

Työnantajan on suoritettava työntekijän palasta pidättämänsä eläkevakuutusmaksu ja oma eläkevakuutusmaksunsa eläkekassalle viimeistään merityösopimuslain 2 luvun 17 §:ssä tarkoitettua palkanmaksukautta toiseksi seuraavan kalenterikuukauden 10 päivänä (*eläkevakuutusmaksun eräpäivä*). Saman ajan kuluessa työnantajan on toimitettava eläkevakuutusmaksuista eläkekassalle kalenterikuukausikohtainen tilitys, josta ilmenee kunkin aluksen osalta työntekijän

kijöiden palkoista pidätettyjen eläkevakuutusmaksujen määrä sekä työnantajan eläkevakuutusmaksun määrä.

152 §

Valtion osuus

Valtio on velvollinen maksamaan eläkekassalle vuosina 2016—2020 31 prosenttia ja vuonna 2021 ja sitä myöhemmin vuosina 29 prosenttia niistä mainittuihin kalenterivuosiin kohdistuvista tämän lain mukaisista eläkkeistä ja kuntoutusrahoista, jotka eläkekassa tai muu eläkelaitos maksaa.

202 §

Vakuutusteknisen vastuuvelan sekä työnantajan eläkevakuutusmaksun korotuksen ja alennuksen laskuperusteet

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa asetuksella eläkekassalle vakuutusteknisen vastuuvelan sekä työnantajan eläkevakuutusmaksun korotuksen ja alennuksen laskuperusteet ottaen huomioon, mitä 141 a §:ssä, 152 §:n 1 momentissa ja 153—160 §:ssä sekä työntekijän eläkelain 167, 168, 170 ja 171 §:ssä säädetään.

218 §

Työnantajan oikeus saada tietoja

Työnantajalla on oikeus saada eläkekassalta salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä talous- ja henkilöstöhallintoon ja yrityksen työeläkemaksun tarkastamista varten välttämättömät tiedot tämän lain mukaan myönnetystä eläkkeestä ja sen muodosta, myönnetyn eläkkeen alkamis- ja päätymispäivästä sekä työntekijän eläkeiästä.

224 §

Ajanjaksojen pituuksien laskeminen

Tämän lain mukaisten ajanjaksojen pituuksia ja 224 a §:ssä tarkoitettuja päiviä laskettaessa kalenterikuukauteen katsotaan sisältyvän 30 päivää. Kalenterikuukausien pituudet tasoitetaan siten, että kuukauden viimeistä päivää pidetään aina kalenterikuukauden 30 päivänä.

Ajanjakson pituus ja 224 a §:ssä tarkoitettujen päivien lukumäärä kuukausiksi muunnettuna lasketaan siten, että päivien lukumäärä jaetaan kolmellakymmenellä. Kalenterivuotta kohden otetaan huomioon enintään 360 päivää. Jos 224 a §:ssä tarkoitettujen päivien lukumäärästä kuukausiksi muunnettaessa täysien kuukausien lisäksi jää jäljelle vähintään viisitoista päivää, katsotaan niiden vastaavan yhtä kuukautta.

224 a §

Palveluaikaa laskettaessa huomioon otettava aika

Tämän lain mukaista palveluaikaa laskettaessa otetaan huomioon seuraavat päivät:

- 1) päivät, joilta palkkaa on maksettu työntöön perusteella;
- 2) päivät, joilta on maksettu sairausajan palkkaa;
- 3) vuosilomapäivät;
- 4) päivät, joilta työsuhteen päättyessä on maksettu vuosiloman korvausta;
- 5) vastikelomapäivät tai muut vastaavat vuorottelujärjestelmään sisältyvät palkalliset vapaapäivät;
- 6) päivät, joilta työsuhteen päättyessä on maksettu vastikkeen korvausta tai muun vastaavan vuorottelujärjestelmään sisältyvän palkallisen vapaapäivän korvausta; ja
- 7) osa-aikaeläkkeellä tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevan työntekijän osa-aikaisen työsuhteen vuorottelujärjestelmään sisältyvät palkattomat vapaapäivät.

Palveluaikaa laskettaessa huomioon otettavat päivät muunnetaan kuukausiksi siten kuin 224 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Tätä lakia sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu tämän lain tultua voimaan. Sen estämättä, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleissa merimieseläkelain 69 ja 70 §:ssä säädetään, eläkettä karttuu 1 päivänä tammikuuta 2016 alkaen merimieseläkelain 75 ja 76 §:n, sellaisina kuin ne ovat tämän lain tultua voimaan, mukaisesti.

1 päivänä tammikuuta 2016—31 päivänä joulukuuta 2024 työntekijällä on oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle merimieseläkelain 8 §:ssä säädettyä vanhuuseläkkeen alaikäraja alemmassa alennetussa eläkeiässä soveltaen merimieseläkelain 8 §:n 2 ja 4 momenttia, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2015, kuitenkin siten, että jokaista kuukautta kohden, jolla tämän lain 224 a §:ssä säädetyllä tavalla laskettu palveluaika ylittää 300 kuukautta, eläkeikä alenee 65 vuoden iästä yhdellä kuukaudella.

1 päivänä tammikuuta 2025 alkaen työntekijällä on oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle siinä 3 momentin mukaisessa alennetussa eläkeiässä, johon 31 päivänä joulukuuta 2024 saakka huomioon otettu merimieseläkelain mukainen palveluaika oikeuttaa. Edellytyksenä on, että työntekijän työsuhde jatkuu, kunnes hän saavuttaa 3 momentissa sanotulla tavalla lasketun alennetun eläkeiän ja että hän on ollut kolmen vuoden aikana ennen eläkkeeseen oikeuttavan työsuhteen päättymistä merimieseläkelain mukaisessa työsuhteessa vähintään 18 kuukauden ajan ja myös ettei työntekijä enää ole siinä työsuhteessa, josta hän jää eläkkeelle.

Jos eläkekassa on merimieseläkelain 108 §:n perusteella toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, tämän lain 73 §:n 1 momentissa säädetty tuleva aika lasketaan sen kalenterikuu-

kauden loppuun, jona työntekijä olisi saavuttanut 3 tai 4 momentin mukaisen alennetun eläkeiän ollessaan yhdenjaksoisesti merimieseläkelain alaisessa työsuhteessa työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alusta mainitun eläkeiän saavuttamiseen saakka, jos näin laskettu eläkeikä on merimieseläkelain 8 §:ssä säädettyä vanhuuseläkkeen alaikäraja alempi.

1 päivänä tammikuuta 2016 alkaen työntekijällä on oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle 3 tai 4 momentin mukaisessa alennetussa eläkeiässä, jos hän täyttää merimieseläkelain 10 §:ssä, sellaisena kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2015, säädetyt edellytykset.

1 päivänä tammikuuta 2016—31 päivänä joulukuuta 2020 kuolleen edunjättäjän leskellä tai kuolinpesällä on oikeus hautausavukseen merimieseläkelain 63 §:n, sellaisena kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2015, mukaisesti, jos edunjättäjä olisi kuollessaan täyttänyt merimieseläkelain 63 §:ssä tai merimieseläkelain voimaannpanosta annetun lain 29 §:ssä, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2015, säädetyt edellytykset.

Tämän lain 141 a §:ää sovelletaan siten, että työnantajan eläkevakuutusmaksun korotus tai alennus vahvistetaan ensimmäisen kerran vuodelta 2017 maksettavan eläkevakuutusmaksun yhteydessä. Vuoden 2017 työnantajan eläkevakuutusmaksun korotuksen tai alennuksen perusteena käytetään työnantajan vuosien 2014 ja 2015 riskisuhteiden lukuja kuitenkin siten, että vuoden 2014 riskisuhteena käytetään lukua 1. Vuodesta 2018 alkaen riskisuhde lasketaan kahden maksuvuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden riskisuhteen perusteella siten, että vuoden 2018 työnantajan eläkevakuutusmaksun korotuksen tai alennuksen määrää vahvistettaessa perusteena käytetään vuosien 2015 ja 2016 riskisuhteiden lukuja. Vuoden 2018 jälkeen riskisuhde lasketaan vuotta 2018 vastaavasti kahden maksuvuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden riskisuhteen perusteella.

Laki

merimieseläkelain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan merimieseläkelain voimaanpanosta annetun lain (1291/2006) 27 ja 29 § sekä

muutetaan 2, 17, 25, 26 ja 33 §, sellaisena kuin niistä on 2 § osaksi laissa 1430/2011, seuraavasti:

2 §

Edellyttäen, että työntekijä jää vanhuuseläkkeelle uuden lain alaisesta työsuhteesta eläkekassan ollessa uuden lain 108 §:n perusteella toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, taikka edellyttäen, että työntekijällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen, jota koskevan eläkehakemuksen eläkekassa on uuden lain 108 §:n perusteella toimivaltainen käsittelemään ja työntekijän uuden lain mukaiset työansiot eläketapahtumakuukauden ja sitä edeltäneen kolmenkymmenenkuuden kalenterikuukauden aikana ovat yhteensä vähintään 16 800 euroa, ennen 1 päivää tammikuuta 2005 karttunut eläke määräytyy siten kuin tämän momentin 1—3 kohdassa säädetään soveltaen 1 kohdassa vanhan lain 16 §:ää ja 20 §:n 1 momentin 1—5 virkettä, sellaisina kuin ne olivat ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olevassa laissa, sekä merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain (1745/1995) voimaantulosäännöksen 7 momenttia:

1) kunkin työsuhteen osalta erikseen määrätyt eläkkeet lasketaan yhteen; ennen 1 päivää tammikuuta 2005 karttuneen eläkkeen enimmäismäärä on kuitenkin 50 prosenttia työntekijän kymmenen viimeisen meripalveluvuoden eri työsuhteiden yhteenlaskettujen palkkojen keskimääräisestä kuukausipalkasta; kymmentä viimeistä meripalveluvuotta laskettaessa otetaan huomioon vuosi 2004 ja sitä edeltäneet kalenterivuodet, kuitenkin siten, että ajalta ennen vuotta 1996 otetaan huomioon enintään neljä kalenterivuotta ja jätetään huomioon ottamatta sellaiset meripalveluvuodet, joilta työntekijälle on maksettu osa-aikaeläkettä; keskimääräinen kuukausipalkka määräytyy kuitenkin niiden kalenterivuosien ja niiden ansioiden perusteella kuin se

olisi määräytynyt, jos työntekijä olisi tullut työkyvyttömäksi 31 päivänä joulukuuta 2004 tai jos edellä tarkoitettu keskimääräinen kuukausipalkka on olennaisesti alhaisempi tai korkeampi kuin se palkka, jota työntekijä on saanut merimiestöimästä niin pitkänä aikana, että alhaisempaa tai korkeampaa palkkaa on voitu pitää vakiintuneena, pidetään keskimääräisenä kuukausipalkkana sitä keskimääräistä työansiota, joka työntekijällä olisi ollut, jollei muutosta olisi ollut;

2) edellä 1 kohdan mukaisesti laskettu eläke kerrotaan luvulla 0,8;

3) karttunut eläke määräytyy vanhan lain 22 a §:n mukaisesti, sellaisena kuin se oli ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleessa laissa.

Edellyttäen, että työntekijä jää vanhuuseläkkeelle uuden lain alaisesta työsuhteesta eläkekassan ollessa uuden lain 108 §:n perusteella toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, taikka edellyttäen, että työntekijällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen, jota koskevan eläkehakemuksen eläkekassa on uuden lain 108 §:n perusteella toimivaltainen käsittelemään ja työntekijän uuden lain mukaiset työansiot eläketapahtumakuukauden ja sitä edeltäneen kolmenkymmenenkuuden kalenterikuukauden aikana ovat yhteensä vähintään 16 800 euroa, uuden lain mukaan karttunut eläke vuosilta 2007—2015 määräytyy soveltaen uuden lain 66—70 §:ää sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2015. Tällöin uuden lain mukaan karttuneen eläkkeen, vuosilta 2005 ja 2006 vanhan lain 16 §:n mukaan karttuneen eläkkeen ja 1 momentissa säädetyn, ennen 1 päivää tammikuuta 2005 karttuneen eläkkeen myönnettävä yhteismäärä määräytyy siten kuin tämän momentin 1,2 tai 3 kohdassa säädetään soveltaen

sitä 1, 2 tai 3 kohdan säännöstä, jonka mukaan eläke muodostuu suurimmaksi:

1) uuden lain mukaisen eläkkeen määrä sekä vuosilta 2005 ja 2006 karttuneen eläkkeen määrä lisätään 1 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuun eläkkeeseen; näin laskettuna myönnettävän vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen määrä voi kuitenkin ylittää 1 momentin 1 kohdassa säädetyn enimmäismäärän ainoastaan siltä osin kuin uuden lain mukainen eläke sekä vuosilta 2005 ja 2006 karttunut vanhan lain mukainen eläke on karttunut sen kalenterikuukauden jälkeen, jonka aikana työntekijä on täyttänyt uuden lain 8 §:ssä säädetyn vanhuuseläkkeen alaikärajan tai sitä alemman eläkeiän;

2) uuden lain mukaisen eläkkeen määrä sekä vuosilta 2005 ja 2006 karttuneen eläkkeen määrä lisätään edellä 1 momentin 2 kohdan mukaisesti laskettuun eläkkeeseen;

3) uuden lain mukaisen eläkkeen määrä sekä vuosilta 2005 ja 2006 karttuneen eläkkeen määrä lisätään edellä 1 momentin 3 kohdan mukaisesti laskettuun eläkkeeseen.

Työntekijän jäädessä vanhuuseläkkeelle tai työkyvyttömyyseläkkeelle muussa kuin 1 ja 2 momentissa säädettyissä tilanteissa, ennen 1 päivää tammikuuta 2005 karttunut eläke määräytyy siten kuin tämän momentin 1 tai 2 kohdassa säädetään soveltaen 1 kohdassa vanhan lain 17 §:n 3—5 ja 7—9 momenttia sekä 20 §:n 1 momentin 1—5 virkettä, sellaisena kuin ne olivat ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleessa vanhassa laissa, sekä merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain (1745/1995) voimaantulosäännöksen 7 momenttia:

1) karttunut eläke määräytyy siten kuin 1 momentin 1 kohdassa säädetään;

2) karttunut eläke määräytyy vanhan lain 17 §:n 3—5 ja 7—9 momentin mukaisesti sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2004, siltä osin kuin eläkkeeseen oikeuttava aika kohdistuu vuosille 1991—2004; ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1991 ansaitulta eläkkeeseen oikeuttavalta maksukuukaudelta eläkkeen määrä on 1/8 prosenttia eläkkeen perusteenä olevasta palkasta.

Työntekijän jäädessä vanhuuseläkkeelle tai työkyvyttömyyseläkkeelle muussa kuin 1 ja 2 momentissa säädettyissä tilanteissa uuden lain mukaan karttunut eläke määräytyy soveltaen 72—76 §:ää. Tällöin uuden lain mukaan karttuneen eläkkeen, vuosilta 2005 ja 2006 vanhan lain 17 §:n mukaan karttuneen eläkkeen ja edellä 3 momentissa säädetyn, ennen 1 päivää tammikuuta 2005 karttuneen eläkkeen myönnettävä yhteismäärä määräytyy siten kuin tämän momentin 1 tai 2 kohdassa säädetään soveltaen sitä 1 tai 2 kohdan säännöstä, jonka mukaan eläke muodostuu suurimmaksi:

1) uuden lain mukaisen eläkkeen määrä sekä vuosilta 2005 ja 2006 karttuneen eläkkeen määrä lisätään 3 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuun eläkkeeseen; näin laskettuna myönnettävän vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen määrä voi kuitenkin olla enintään 1 momentin 1 kohdassa säädetyn enimmäismäärän suuruinen;

2) uuden lain mukaisen eläkkeen määrä sekä vuosilta 2005 ja 2006 karttuneen eläkkeen määrä lisätään 3 momentin 2 kohdan mukaisesti laskettuun eläkkeeseen.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tai 4 momentin 1 kohdassa säädetyllä tavalla lasketun vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen, uuden lain voimaan tullessa voimassa olleen vanhan lain 11 b §:ssä tarkoitetuilta palkattomilta ajoilta karttuneen eläkkeen, uuden lain 80 §:ssä tarkoitetuilta palkattomilta ajoilta karttuneen eläkkeen ja valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon ja opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) mukaan karttuneen eläkkeen yhteismäärä ylittää 1 momentin 1 kohdassa säädetyn enimmäismäärän, vähennetään ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleen vanhan lain mukaan karttuneen eläkkeen, uuden lain voimaan tullessa voimassa olleen vanhan lain 11 a §:ssä tarkoitetuista työansioista tai uuden lain 78 §:ssä tarkoitetuista työansioista karttuneen eläkkeen määrästä edellä mainitun enimmäismäärän ylittävän osan vastaava määrä. Eläkkeiden yhteismäärää laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon sitä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua uuden lain voimaan tullessa voimassa olevan vanhan lain

11a §:ssä tarkoitetuista työansioista tai uuden lain 78 §:ssä tarkoitetuista työansioista karttunutta eläkettä, joka on karttunut sen kalenterikuukauden päättymisen jälkeen, jonka aikana työntekijä on täyttänyt uuden lain 8 §:ssä säädetyn vanhuuseläkkeen alaikärajan tai sitä alemman eläkeiän.

17 §

Jos työntekijä on työskennellyt Suomessa ennen 1 päivää tammikuuta 2005, uuden lain 72 §:n 3 momentissa tarkoitettu teoreettiseen eläkkeeseen tuleva erillinen lisä lasketaan sen työsuhteen palkan perusteella, jonka perusteella ennen 1 päivää tammikuuta 2005 myönnettävää eläkettä määrättäessä olisi otettava huomioon tuleva aika ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleen vanhan lain perusteella.

25 §

Jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke on myönnetty soveltaen ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleen vanhan lain säännöksiä, eläkkeen aikana saaduista ansioista karttuu uuden lain voimaantulon jälkeen uutta eläkettä sen estämättä, mitä tämän lain 20 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, uuden lain 72—76 §:n mukaisesti ja näin karttunut eläke myönnetään työky-

vyttömyyseläkkeen tai työttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi 65 vuoden iässä.

26 §

Sen estämättä, mitä tämän lain 20 §:n 2 momentissa säädetään, vanhuuseläkkeen aikana saaduista ansioista karttuu uuden lain voimaantulon jälkeen uutta eläkettä uuden lain 72—76 §:n mukaisesti ja näin karttunut eläke myönnetään uuden lain 13 §:n 3 momentin mukaisesti siitä huolimatta, että työntekijä on täyttänyt ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleen vanhan lain 14 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyn vanhuuseläkeiän ennen 1 päivää tammikuuta 2005.

33 §

Merimieseläkelain mukainen palveluaika määräytyy ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1991 vanhan lain 11 §:n mukaisesti, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 1990, sekä vuosilta 1991—2006 vanhan lain 14 §:n 6 momentin mukaisesti, sellaisena kuin se oli voimassa uuden lain voimaan tullessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Tässä laissa säädettyihin rahamääriin sovelletaan merimieseläkelain 101 §:ää.

Laki

meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) 11 § seuraavasti:

11 §

Yleisesti verovelvollisen merenkulkijan merityötulon perusteella maksettavan tuen määrä

Tukena maksetaan tuloverolain (1535/1992) 9 §:n mukaisen yleisesti verovelvollisen merenkulkijan osalta määrä, joka vastaa tukijaksolta maksettua:

1) tuloverolain 74 §:ssä tarkoitettua merityötulosta toimitettua ennakonpidätystä, joka on toimitettu merityötuloa varten määrätyn ennakonpidätysprosentin mukaisesti; tukea ei kuitenkaan makseta siltä osin kuin ennakonpidätystä

on enakkoperintälain (1118/1996) 17 §:n nojalla korotettu;

2) työnantajan merimieseläkelain (1290/2006) 141 §:ssä säädettyä eläkevakuutusmaksua; merimieseläkelain 141 a §:ssä säädettyä työnantajan eläkevakuutusmaksun korotusta tai alennusta ei huomioida maksettavan tuen määrässä; sekä

3) työnantajan osuutta tapaturmavakuutusmaksusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2016. Lakia sovelletaan 1 päivänä tammi-kuuta 2016 ja sen jälkeen aiheutuneista kustan-
nuksista maksettavaan tukeen.

Laki

tuloverolain 97 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 97 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 896/2001 ja 858/2005, seuraavasti:

97 §

Merityötulovähennys

Puhtaasta ansiotulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa myönnetään jäljempänä säädetyin edellytyksin merityötulovähennys 74 §:ssä tarkoitettua merityötulon saajalle.

Merityötulovähennyksen määrä sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa on 20 prosenttia merityötulon kokonaismäärästä, kuitenkin enintään 7 000 euroa. Verovelvollisen merityötulon kokonaismäärän ylittäessä 50 000 euroa merityötulovähennyksen määrä pienenee

5 prosentilla merityötulon kokonaismäärän 50 000 euroa ylittävältä osalta.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, korotetaan merityötulovähennystä kunnallisverotuksessa 170 eurolla jokaiselta täydeltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana alus ei käy Suomen satamassa tai muutoin Suomen rajojen sisäpuolella ja jonka ajan verovelvollinen työskentelee aluksessa. Korotukseen oikeuttavan ajanjakson päättyessä korotus myönnetään kuitenkin myös vajaalta kalenterikuukaudelta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2016. Lakia sovelletaan ensimmäisen ker-
ran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa.

EV 270/2014 vp — HE 321/2014 vp

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 2015
